

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 5 Maiu st. v.

În curând, pe la finele lunii curente, se va încheia actuala sesiune a dietei ungare și cu ea se va sfârși și cel din urmă period legislativ de trei ani, ear' în luna viitoare se vor face alegerile pentru primul period de cinci ani.

Așa aflăm din coloanele organelor oficioase ale guvernului.

Mai sînt însă și alte semne, care ne întăresc în credința, că așa are să fie.

Pregătirile pentru luptele electorale s'au început, și în primul plan aflăm, se înțelege, pe agenții guvernului.

S'au împărțit înainte de toate sumele cuvenite pentru deosebitele cercuri electorale, pentru unele mai mari, pentru altele mai mici, după-cum sînt și alegătorii, unii mai scumpi, ear' alții mai ieftini.

Deasemenea comiții supremi 'și-au primit instrucțiunile, și funcționarii de toate soiurile și de toate categoriile, vice-comiții, notarii comitatensi, solgăbiraiele, notarii comunali, funcționarii judecătorești, cei dela finance, cei de pe la căile ferate, toți stau gata și, vorba poetului, „un glas ei mai așteaptă și sar ca lupii n' stână“, ca să adune voturi pentru guvern.

Alegerile se fac pentru cinci ani acum, și toată suflarea atîrnătoare de guvern, întregul aparat al puterii publice se pune în lucrare, ca guvernul să-și asigureze o majoritate docilă în parlament.

Mai e însă alături cu organismul politic și cel bisericesc, și — cel puțin din dosul unei perdele mai mult ori mai puțin străvedii se ivesc semnele, că și de acest organism se folosește guvernul, ca să-și adune voturi.

Se folosește — pe cât poate.

Cât pentru biserica română gr.-or., guvernul 'și-a asigurat unele mijloace destul de puternice: unul este exemplara bunăvoință a celor doi arhieri mai tineri, ear' altul „ajutorul“ de stat pentru preoții din archidieceasă.

Grație acestei bunăvoințe și grație acestui „ajutor“, ministrul de culte dl

Tréfort a devenit un fel de patriarh al bisericii române greco-orientale.

Ce minunat lucru este „ajutorul“ de stat acum în ajunul alegerilor! — ce minunat lucru sînt cele 4000 fl., pe care guvernul 'i-le-a acordat arhiepiscopului, ca să-și susțină vađa, distribuindu-'i între preoții, care nu-'l ascultă numai în cele bisericesci, ci totodată și în cele politice!

Ce-i drept nici 4000 fl. pentru un metropolit, nici 20.000 fl. pentru un ministru nu sînt mulți bani: sînt însă mulți, când n'ai să-ți dai nimenuia socoteală despre întrebuintarea ce faci de ei.

„Budapesti Közlöny“ publică fără îndoială numele preoților, care au avut o noare de a fi fost împărțăriți de ajutor. Aceia însă nu este socoteală. Căci nimeni nu mai întreabă, dacă aceia, cari au primit ajutorul, erau ori nu vrednici de el, nu întreabă nimeni, de ce tocmai lor li s'a dat ajutorul. Și poate că sînt între dinșii oameni, care ar fi vrednici să fie trași în cercetare disciplinară, dacă nu poate chiar să stea de vorbă cu procurorul. — În tot cazul nu bisericesci sînt meritele, pe care le compensează „ajutorul“ de stat.

Ear' arhiereul își dă binecuvîntarea părintească, ba mai propagă și învățătura, că înțelepciunea politică consistă în duplicitate.

Mai minunat încă sînt puse la cale lucrurile în diecesa Aradului. Aici arhiereul ni se prezintă ca șef al unei agenții electorale, călugării își pun cocarde și umblă cu steagul în fruntea cetelor de alegători și toată suflarea, care fie direct, fie indirect, atîrnă de episcop, lucrează, ca să adune voturi pentru guvern. — Așa a fost și acum trei ani, și așa par a se pregăti lucrurile și acum.

Și întreagă această degradare a aședămintelor bisericesci se acopere cu numele lui Șaguna, care stăruia sînt acum 15 ani, ca Românii să facă politică activă.

Lasă că activitatea preconisată de Șaguna era opozițională, lasă că e mai mult ca probabil, că Șaguna, dacă

ar trăi astăzi, n'ar mai stăruia tot ca înainte de 15 ani, lasă că faptele au dovedit, că activitatea opozițională preconisată de Șaguna nu era realizabilă, dar' e un lucru, pe care îl ascund aceia, care se acopăr cu numele lui Șaguna: că Șaguna nu a rupt nici odată legăturile cu adversarii politice de activitate, ci a lucrat totdeauna astfel, ca ori-și-cînd să se poată uni cu ei.

Aceia, care astăzi fac politică „activă“, se dau legați de mâni și de picioare, se pun în conflict fățiș cu sentimentul comun al Românilor și fac ori-și-ce apropiere către frații lor imposibilă, identificându-se cu vre-unul din partidele maghiare, se exclud ei înșiși din rîndul Românilor, încât chiar și organul guvernului, vorbind despre dinșii, ăce, că sînt și dinșii un fel de Români, oare-cum Români, „*sozusagen Rumänen*“.

Și întrebăm, ce au obținut aceia, care îi împing pe Români la această politică de anihilare? Ce au obținut d-nii Szerb și Gáll? Ce au obținut Metropolitul Miron și Episcopul Meșianu? Ce au obținut Părintele Gurbanu și dl Beleş?

Au pierdut mult, foarte mult din stima și din iubirea fraților sei români, ca să fie scutiți de neplăcerile, la care ar fi fost expuși, dacă se declarau în toată sinceritatea aderenți ai programului național, dar' guvernul n'a făcut nimic, absolut nimic, pentru-ca să-și reabiliteze, să-și ridice, să-și prezente, ca pe nisce oameni, prin care Românii pot să obțină ceva.

Și cînd acești oameni vin să ne întrebă, ce am obținut noi, partidul național, le răspundem: Am afirmat și afirmăm românitatea în statul ungăr, am susținut și susținem onoarea numelui românesc!

Și atât va să ăică mult!

Alegerile nu s'au început încă, ba nici chiar ultima sesiune a ultimului period legislativ de trei ani nu s'a încheiat încă: avem cu toții timp de a ne resgîndi și de a ne înțelege.

„Nu dați, — le ăicem celor ce caută pretexte spre a se despărți de noi, — nu

dați mână de ajutor pentru demoralizarea poporului român, nu înăspriți desbinările, nu vă depărtați prea tare de noi, căci iubirea noastră prețuesce mai mult ca bunăvoința atât de scump plătită a guvernului și a Maghiarilor, care tot n'au și nu vor ave nici odată încredere în voi, fiindcă la urma urmelor Români sînteți și Români veți și rămîne!“

Electoralale.

Diarele din Budapesta ne dau nisce amănunte prețioase asupra unui discurs rostit de Părintele August Lauran, canonic al diecesei române greco-catolice de Oradea-mare, cu ocaziunea sêrbării iubileului de 50 ani al preoției Sfinției Sale Papa Leon XIII.

În acest discurs Părintele Lauran identifică catolicismul cu „patriotismul“ în sensul maghiar al cuvîntului, și enunță principiul, că sînt rîi fii ai bisericii române greco-catolice aceia, care nu sînt inspirați de sentimentele „patriotice“, — așa cum le înțelege D-Sa.

Dacă așa este, atunci cei mai mulți dintre Românii greco-catolici sînt rîi fii ai bisericii lor, fiindcă se simt mai presus de toate Români și își afirmă românitatea în toate împregiurările.

Dar', — se va întreba ori-și-ce rezonabil, — ce are a face iubileul Papei Leon XIII cu „patriotismul“ maghiar?

Nimic nu are a face, — însă, pe cât scim, — Părintele Lauran e unul dintre „patrioții români“, care vor să-și pună candidatura la viitoarele alegeri. Și fiindcă scie, că de încrederea Românilor nu se bucură, Părintele Lauran se însușă la Maghiari, pentru-ca guvernul să-l aleagă cu ajutorul aparatului său electoral.

Părintele Lauran nu se gîndesce, că compromite biserica, în numele căreia vorbesce, cînd se avîntă astfel în brațele dușmanilor comuni ai bisericilor românesci.

Și pentru-ca Părintele Lauran să nu fie singur, „Pester Lloyd“ ne dă scirea, că dl Ioan Beleş 'și-a pus candidatura în cercul Radnei cu program guvernamental.

Românii greco-catolici n'au să se plîngă: uscături sînt și în biserica greco-orientală.

Foiața „Tribunei“.

Hamlet-ul cercului Stęsigrow.

Schiță de caracter.

De Ioan Turgenjew.

(Urmare.)

— Acum te uiți la mine, — urmă el îndreptându-și căciula de noapte pe cap — și de bună seamă te întrebi: cum vine asta, că astă-seară n'am observat pe omul acesta? Și-ți spun eu cum vine. Vine de acolo, fiindcă eu n'am datina să-mi înalț glasul; fiindcă mă ascund după spatele altora; stau după uși, nu stau de vorbă cu nimenea; fiindcă servitorul, cînd trece cu tața cu ceaiul pe lîngă mine, își ridică deja de departe cotul pînă în dreptul pieptului meu. . . De unde provin toate acestea? Provin din două cauze: întăiu vin om sărac, și a doua, fiindcă am devenit timid și umilit. . . Spune curat — așa că nu m'ai observat?

— În faptă n'am avut onoarea. . .

— Apoi da, da, am știut eu.

Vecinul se ridică și își încurcișă brațele. Umbra cea înaltă a căciulei de noapte se înălța pe pîrete pînă în plafonul odăii.

— Mărturisesc numai, spune curat, ăce el deodată, uitându-se pieđiș la mine. — D-ta trebuie că mă ăini drept un om ciudat, un original, cum se ăice, ori drept ceva și mai prost. D-ta cređi poate, că fac pe originalul.

— Trebuie să vă spun încă odată, că n'am onoarea a vă cunoaște. . .

Vecinul își plecă capul în pept pe un moment.

— Scie singur atotputernicul Dumnezeu, cum am venit așa pe neașteptate în vorbă cu D-ta, un om mie cu totul necunoscut! (Vecinul suspină.) De bună seamă nu în urma înmădării sufletelor noastre. D-ta și eu — sîntem amîndoi oameni foarte cum se cade. . . prin urmare egoisti. Ce avem noi să ne interesăm unul de altul? Ce-i, nu-i așa? Dar' nici unul nu putem dormi, de ce se nu omorîm vremea cu vorba. 'Mi-s'a deslegat limba acum, și lucrul acesta 'mi-se întîmplă rar. Veđi, domnule, eu sînt preste măsura umilit, și încă nu pentru aceea, fiindcă sînt un provincial, un calic fără leac de titlu și avere, ci fiindcă am grozav de multă ambițiune. Căte-odată însă, sub înfrîurirea unor împregiurări sau întîmplări prielnice, dar' pe cari însumi nu sînt în stare nici a le definii nici a le prevedea, 'mi-se perde umilită cu totul, ca acum tocmai, de exemplu. În momentul acesta mă pot pune în fața lui însuși Dalai-Lama — și am să-î cer o prisă de tutun. Dar' d-tale poate că-ți e somn?

— Din contră, — mă grăbiu a-î răspunde — eu îmi petrec foarte bucuos cu d-ta.

— Adecă! Îți face haz, vrei să ăici. . . Cu atât mai bine. . . Așa dară am onoarea a-ți face cunoscut, că lumea aici are plăcere a mă onora cu titlul unui „Original“; mă numesc

asa aceia din societate, căroră între alte șnicșnăcuri, le vine și numele meu din întîmplare pe limbă.

„În lume de soartea mea

Nu-î pasă la nimenea“.

ăice poetul. Ei vreau să mă vatem. . . Ah — Doamne! . . . de ați sci numai. . . tocmai aceasta mă seacă, că nu găsesc nimic original în mine. . . Nimic, auzi, afară de unele izbucniri de acele, cum e de pildă conversațiunea mea de acum cu d-voastră; dar' astfel de izbucniri nu plătesc un baraboiu. Acesta e soiul cel mai de jos și mai ieftin de originalitate.

Își întoarse fața către mine și gesticula cu mâinile.

— Domnule, exclamă el, eu sînt de părerea, că în genere numai oamenii originali trăesc cu adevărat; ei singuri au dreptul să trăească. *Mon verre n'est pas grand, mais je bois dans mon verre*, a ăis cineva. — Veđi, urmă el cu glas de jumătate, cum rostesc franțuzesce? Ce folos că 'ți-e capul mare și încăpător, că înțelegeți tot, că scii multe, pășesci cu secolul — dacă n'ai în tine nimic deosebit, ce să fie numai alt tîu! cu un magazin de locuri comune mai mult în lume — cui îi poate face asta bucurie? Nu, fii de pe partea mea un dobitoc — dar' fii în felul tîu! Să-ți ai mirosul tîu, propriul tîu miros — asta e asta! — Și să nu cređi, că pretensiunile mele ce privesc acest miros propriu sînt așa mari. . . Doamne feresce! Astfel de oameni originali se găsesc o multime; pretutindenea te

împedeci de ei; în tot locul dai de câte-un original; fiecare om cu viață în el e un original; dar' eu nu m'am nimerit în numărul acestora!

— Și cu toate aceste, — urmă el după o scurtă tăcere, — ce prospecte dam eu în copilăria mea! Ce părere înaltă aveam eu însumi despre mine, înainte de călătoria mea în străinătate și în ăilele cele dintăiu după întoarcere! În străinătate am fost pururea cu ochii deschși, 'mi-am căutat totdeauna singur căile, cum se și cuvine unuia ca mine, care toate 'și-le înseamnă, bine 'și-le înseamnă, pentru-ca apoi în fine să observe, că nimic n'a învățat.

— Un original! un original! — urmă el dănd din cap cu amărîciune. . . lumea mă numesce un original. . . și dacă cauți mai aproape, se dovedesce, că nu-i om pe lume, care să fie mai puțin original, decăt al d-tale slugă plecată. Pe omenia mea, de nu-mi vine să cred, că m'am născut ca copie după un altul. . . Curat! . . . Și viața mea nu e decăt o copie de pe deosebiții scriitori, ce am studiat. . . eu trăiesc în sudoarea feții mele; am învățat, am iubit, m'am înșurat par'că fi în contra voinței mele — totdeauna par'că ș fi avut să-mi împlinesc o datorie, o temă — uite așa am trăit! De ce și cum, dracul scie!

Își smulse căciula de pe cap și o trînti pe pat.

— Vreți să vă povestesc viața mea? — întrebă el scurt, — sau mai bine care trăsuri din viața mea?

Ce-i drept, dl Ioan Beleş nu e faţă bisericească, ci avocat, dar' e fiul Vicarului episcopesc din Oradea-mare, — tot din Oradea-mare, fratele protopopului din părţile Radnei, adică un om, care trebuie să asculte de episcopul din Arad, dacă nu vrea să pună pe cei mai de aproape ai sei în conflict cu superiorii lor.

Sînt acum trei ani dl Ioan Beleş, un om onorabil, iubit şi stimat de toată lumea, una dintre figurile simpatice ale societăţii aradane, cedând presiunilor de tot felul, a candidat cu program naţional, şi a şi fost ales. În dietă însă n'a susţinut programul, pe baza căruia a fost ales, ci a susţinut orbiş guvernul. Acum dl Ioan Beleş îşi pune candidatura cu program guvernamental. Astfel cade omul din grad în grad, — după-ce s'a lăsat odată să fie împins la primul pas greşit.

Noi le dăm alegătorilor români un sfat frăţesc. Sînt trei ani de zile de când dl Ioan Beleş stă din însărcinarea lor în dieta din Budapesta. Să-l întrebe deci acum după trei ani: „Ce treabă ne-ai făcut nouă şi ce folos ai avut Tu însuşi în timp de trei ani?“

Să-l întrebe şi se-i dică: „Nu te strica Tu cu fraţii tei, cu rudele tale, cu prietini tei cei adevăraţi, cu oamenii, cu care ai să trăieşti, când veţi curat, că acolo, în dieta aceea nici o treabă nu poţi să faci!“

Şi asta trebuie să li-o dică alegătorii români tuturor acelor, care, Români fiind, vin să le ceară votul.

Poate că vor fi între dinşii mulţi, care se vor resgândi, punând iubirea şi stima fraţilor sei români mai presus de micile foloase, pe care pot să le aibă în slujba umilitoare a actualului guvern.

Revistă politică.

Sibiu, 5 Maiu st. v.

„Fremdenblatt“, organul oficiului nostru de externe publicase zilele aceste o scrisoare din Berlin, prin care se făcuse declaraţiunea, că Germania nu-şi poate închipui Bosnia şi Herţegovina desfăcute de către Austro-Ungaria şi că alianţa de pace austro-ungară scutesce pe aceste provincii întocmai ca şi pe ori-care altă parte a monarhiei austro-ungare.

Publicaţiunile berlineze — se dice în „Fremdenblatt“ — se rapoartă la epoca dinainte de izbucnirea războiului ruso-turc. Pe vremea aceea, după-cum se scie, Bosnia şi Herţegovina nu se aflau în nici o legătură cu Austro-Ungaria. De asemenea nu existau, după-cum sîntem informaţi, relaţiunile intime cu Berlinul. De aceea „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ a putut cu drept cuvînt să dică, că Germania n'a avut atunci nici un interes pentru aceste două provincii aparţinătoare unei alte puteri neînvecinate. În fine nici astăzi nu constituiesc aceste două provincii un interes german, cum nu constituie nici Bulgaria. Dar' în urma ocupaţiunii sancţionate de tratatul de Berlin poziţiunea Germaniei faţă cu menţionatele provincii s'a schimbat. Astăzi alianţa celor două imperii ocrotesc provinciile ocupate de Austro-Ungaria tot aşa

ca şi ori-ce parte a monarhiei austro-ungare. În această privinţă n'a existat nici cea mai mică îndoială în sferile conducătoare din Berlin“.

„Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ reproduce la locul prim această scrisoare, şi „National-Zeitung“, care de asemenea o reproduce, îi face următoarele observaţiuni:

„Această expunere e importantă în momentul de faţă, când din partea rusească, în contradicere directă cu articolul 25 al tratatului de Berlin, se afirmă, că Austro-Ungariei 'i-s'a transmis ocuparea Bosniei şi Herţegovinei numai temporal, până la restabilirea ordinii. Despre aceasta nu se face amintire nici cu un cuvînt în articolul citat, din contră, cu privilegiul pertractărilor premergătoare s'a fost constatat, că pe promisiunile de reformă turcesci n'are să se pună nici un temei, ear' fără reforme salutare şi în faptă executate nici nu s'ar pute închipui o linişte durabilă în provinciile ocupate. Dacă congresul ar fi voit să predee aceste provincii Austriei numai pe un timp oare-care, atunci de sigur n'ar fi întrelăsat a observa aceasta în lîterele de tractat întocmai ca şi în articolii 6 şi 7, în care poziţia specială a Rusiei în Bulgaria se numesce hotărît limitată şi pe un timp hotărît.“

Se asigura din unele părţi, că descoperirile diarului „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ sînt o încercare de apropiere a Germaniei de Rusia. Diarul rusec „Novosti“, combate afirmaţiunile aceste şi dice, că spre o astfel de apropiere ar sta oficiului de externe german alte mijloace la dispoziţie, ear' nu batjocurirea diplomaţiei ruseci. Tot atât de neîntemeiată ar fi afirmaţiunea, că principele de Bismarck voese se discrediteze pe contele Andrássy şi pe partidul acestuia, pentru-că diplomaţilor, care au câştigat două provincii prin o simplă învoială şi fără vîrsare de sînge, trebuie să le vină la socoteală astfel de descoperiri. Descoperirile aveau mai mult să arete Franciei, că o alianţă ruso-franceză nu se poate aşa uşor realiza, deoare-ce Germania, care n'avea nici când interese în Orient, poate în tot momentul să se alieze cu Rusia. „Novosti“ dă Franciei sfatul, de a nu se intimida prin aceasta, cu atât mai puţin, cu cât Francia doarece pacea şi va avea în această direcţiune totdeauna o bună prietină în Rusia.

Diarul „Le Nord“ din Bruxella scrie: În faţa repetirii faimei despre încheierea unei alianţe ruso-franceze există deoblegamentul, de a declara simplu şi hotărît, că Ţarul are numai o singură ţintă: pacea generală. El crede, că spre ajungerea acestei ţinte trebuie să menţină completa libertate de acţiune a Rusiei. Aceasta nu e pentru nimeni ameninţare şi pentru nimeni o încurajare, şi fiecare poate ave foloasele sale dintrînsa.

Negociările privitoare la Egipt continuă. Ele sînt ţinute secrete; se vede totuşi, că Englitera a primit termenul de trei ani propus de Poartă pentru evacuarea totală, dar' cu astfel de restricţiuni şi reserve, ca îndată după evacuare să

reîmănă ca şi mai nainte stăpână a Egiptului. Astfel primirea Porţii pare îndoiioasă. În această privinţă se mai telegrafează din Constantinopol diarului „Times“, că conferenţele lui Sir Drummond Wolf cu reprezentanţii Porţii, privitoare la cestiunea egipteană, continuă. Totuşi se poate afirma, că negociatorii n'au sosit la nici o concluziune definitivă. Este neexact, că s'a vorbit de un termen de cinci ani pentru ocupaţiunea engleză, ca una din condiţiunile înţelegerii între părţi.

De altă parte „Morning Post“ primesc din Berlin o depeşă, în care se dice, că susţinerea cordială dată de „National Zeitung“ părerilor Engliterii în ceea-ce priveşte Egiptul dovedesce, că deşi Germania doarece a trăi în cele mai excelente relaţiuni cu Francia, totuşi cabinetul din Paris nu poate să se aştepte dela ea, ca să se opună preponderanţei engleze în valea Nilului.

Un alt oficios

despre

Conferenţa din Sibiu.

Într'un prim-articol, intitulat „Programul partidului român“, se exprimă „Buda-pester Journal“ astfel:

Liniştea idilică ce o gustă prietinosul Sibiu în fiecare an neconturbat, căutând şi aflând mîngăiere în suvenirul însemnătăţii politice de odinioară, s'a fost întrerupt săptămînilor din urmă de repetite-ori prin conferenţele naţionalităţilor ce s'au ţinut acolo. Mai înainte se ridică micul grup al partidului popular săsesc, îşi desfăşură steagul şi dădă curs liber plîngerilor sale. Lor le urmăre Români, tot în scopul, de a se consulta asupra programului, de care are să se ţină partidul lor în decursul alegerilor iminente şi de a lua hotăriri definitive în această privinţă. E tot vechiul cântec, care se cântă aci şi mai că ar perde omul credinţa în eterna schimbare a apariţiunilor, când trebuie să experimenteze această aderare la greşitele vederi, de atâtea şi de atâtea ori combătute.

Întocmai ca o lume pentru sine, care îşi are legile ei proprii şi-şi creează propria ei logică, aşa ne impresionează şi deamna adunare a Românilor, care s'a sfîşuit aci în Sibiu asupra binelui şi asupra durerilor poporului ei şi care voia să-şi arete calea pentru viitor. Aci nu s'a fost desbătut şi consultat numai asupra singuraticelor puncte din program, ci şi despre marile principii ale întregului parlamentarism 'şi-au dat Domniile lor părerea. Cu multă mirare aude omul aci teorii cu totul noue şi aceea veste curioasă, că parlamentarismul nici nu e de loc potrivit pentru Ungaria. Până acum se închinau oamenii acelei vederi nenormative, că după Anglia nici un stat în Europa n'a înţeles parlamentarismul atât de bine ca şi chiar Ungaria, al cărei cel dintău document constituţional e numai cu vre-o cîţiva ani mai tînăr ca *Magna Charta* engleză. Aceasta dealtmîntrelea o sciu conducătorii naţionalităţii române tot atât de bine ca şi noi, şi ei 'şi-au acomodat numai o nouă doctrină parlamentară pentru folosinţă momentană. O doctrină atât de nouă, că stă în cel mai grotesc contrast cu toate principiile incontestabile ale adevăratului constituţionalism. Cum s'ar fi şi gândit alt-cum Domniile lor a hotărî trimiterea unei deputaţiuni la treptele Tronului, care are să predee Monarhului un memorandum imediat ce va motiva atitudinea Românilor? Dar' nu sciu conducătorii Românilor, că Ungaria se guvernează prin un minister responsabil şi că acesta e organul mijlocitor între naţiune şi Tron şi pot ei numai pe un moment să uite, că un asemenea pas e negarea tuturor principiilor parlamentare? O conferenţă, care e în stare să aducă un asemenea conclud, nu are dreptul de a discuta asupra legilor fundamentale ale parlamentarismului, înţelepciunile lor politice nu pot trage nimic în cumpănă.

Dară şi singuraticile puncte ale programului dau privilegiu la o critică serioasă. Români au decretat din nou pasivitatea absolută pentru Ardeal şi numai căt pentru singuraticile cercuri din Ungaria au permis abaterea dela aceea. Noi nu sîntem în stare să cuprindem adîncimea motivelor ce 'i-au îndemnat din nou la aducerea acestui conclud şi trebuie să le primim cu o fatalistică resignaţiune, ori-cît am voi să credem, că chiar evenimentele timpului din urmă ar fi trebuit să îndemne pe Români din Ungaria la o întoarcere. Pe cîtă vreme ţinea neplăcuta în-cordare dintre monarhia noastră şi învecinata Românie, anumite aspiraţiuni centrifugale deşi nu le putea afla omul de permise, dar' erau explicabile, putea omul, tot din punct de privire românesc, să viseze de anumite eventualităţi în-

depărtate şi putea multe înţelege de dragul acelor planuri pentru viitor. Momentana situaţie politică însă nu e de loc potrivită de a face probabilă realizarea acelor visuri, şi astfel acel argument nepermis cade de sine.

Micul parlament separat din Sibiu a stabilit din nou şi lupta în contra tuturor tendenţelor de maghiarisare drept un punct al programului, punînd la textul lui de mai nainte adausul „vină aceste tendenţe din ori-şi-care parte“. De sigur prin aceasta se are în vedere reuniunea de cultură ardelenescă şi e explicabil, că conducătorii români strigă cu voce înaltă, deoare-ce această reuniune voese să stavileze procesul de distrucţiune ce-l poartă Români în contra elementului maghiar din Ardeal. Ori-cum vom întoarce lucrul, plîngă-se şi vaete-se Români ori-cît de mult în contra maghiarisării, este fapt, că românisarea consumă mult mai mult element maghiar, decât întors. Ținuturi întregi au cădut în decursul timpului victime acestui proces şi cine s'ar mai mira, că Maghiarii vor să pună odată stavilă operei de distrucţiune? Statul se abţine dela această mişcare; dacă societatea voiese să-şi împlinească o datorinţă sfîntă, de sigur n'are să 'i-se facă nici o imputare.

Dar' destul despre punctele din program. O altă apariţiune a celei din urmă conferenţe româneşti atrage asupra sa mult mai mult atenţiunea, ca şi acele stereotipice puncte de jalbă. Înţelegem scrisoarea d-ilor Mocsonyi-esci, în al căror nume incontestabil cel mai talentat dintre ei, dl Alexandru de Mocsonyi, a adresat o scrisoare, prin care se declară sărbătorească pe deplin solidar cu conclusele conferenţei. Noi nu scim sigur, dacă fraţii Mocsonyi-esci s'au alăturat şi acum sînt trei ani programului partidului; într-o formă atât de hotărîtă ca şi acum, de abia ar fi putut să fie. Ce pagubă, amărîciunea, care, nutrită în mod maestrit, face imposibilă o aprepere obiectivă a împrejurărilor, condamnă la neactivitate pe un om atât de talentat, pe un orator parlamentar atât de destoinic cum e Alexandru Mocsonyi, în vreme-ce el prin conlucrarea sa ar pute foarte mult folosi. Câtă vreme a stat el în parlamentul ungur, unde totdeauna se dedea de bun Ungur, cestiunea de naţionalităţi se aprepia dintr'un punct de vedere mai înalt ca şi al odiului bagatel, — care există aci la naţionalităţi — şi chiar prin participarea unor asemenea oameni la activitatea legislatoră se puteau încetul cu încetul înlătura toate disensiunile. Retrăgîndu-se şi aceste elemente conducătoare şi dînd naţionalităţilor sfatul, de a se abţine dela ori-ce politică a Ungariei, ele împedecă însăşi dezvoltarea propriilor lor interese şi ruinează bunăstarea statului, care atunci e mai puternic, când toţi cetăţenii lui lucrează împreună spre a-l ridica şi susţine. Timpul pasivităţii politice ar fi trebuit să treacă odată şi pentru Români, ei ar trebui să încete odată cu busumflăturile, să-şi rumpă tăcerea politică şi să se gîndească la dicţiunea, — şi dacă ea este maghiară — „Vocea copilului mut nu o aude nici propria lui mamă.“

Cronică.

Reîntoarcerea Împărătesei-Regine dela Sinaia. Cetim în „Kronstädter Zeitung“ din 16 Maiu n.: Ieri după ameaşi a trecut Împărăteasa-Regina prin oraşul nostru călătorind dela Sinaia la Huetendorf. În speranţa, ca cel puţin în treacăt să putem vedea pe Împărăteasa noastră, un public numeros plecă încă dela oarele 2 după ameaşi cătră gară, ear' pe la oarele 5 după ameaşi îndesuală era deja primejdioasă. Administraţia căilor ferate a vîndut mai mult de 1500 bilete de peron, ear' dealungul căii ferate se mai puteau observa o mulţime de curioşi. Cu toate că o primire oficială nu s'a anunţat, au venit la gară vice-comitele comitatului Braşov şi primarul Braşovului pentru a întîmpina la cas de lipsă pe Maiestatea Sa. Însă nimeni nu a fost primit şi în decursul celor 5 minute petrecute la gara din Braşov Maiestatea Sa nu a părăsit de loc vagonul şi numai după-ce trenul s'a pus în mişcare, Împărăteasa-Regina apărî la fereastră şi mulţumi publicului pentru strigătele entusiastice, cu care o însoşi.

Călătoria principesei de coroană Stefania în Galiţia. Comisiunea festivă a consiliului comunal din Lemberg a hotărît, ca prin mijlocirea locuitorului terii să aştearnă principesei de coroană Stefania rugarea, ca să cerceteze cu privilegiul călătoriei în Galiţia nu numai oraşul Cracovia, ci şi Lemberg. Dacă rugarea va fi refuzată, atunci va călători o deputaţiune a consiliului comunal la Cracovia, pentru a oferi principesei de coroană un buchet de flori, în numele oraşului Lemberg.

Sciri militare. Cu 1 Maiu 1887 s'a transferat locotenentul-contabil Ioan Streouliu dela regimentul de tren Nr. 2 la regimentul de infanterie Nr. 7.

Concesiune prealabilă pentru construcţiunea de cale ferată. Ministrul de comunicaţiune a prelungit încă pe un an concesiunea dată comitelui suprem Mihail Horváth pentru

— Te rog.
— Dar' totuşi nu, mai bine să-ţi povestesc, cum m'am însurat. Însurătoarea e o treabă importantă; adevărata peatră de probă a omului întreg. În ea se ogîndesce viaţa ca într-o sticlă . . . , dar' asta e o asemănare prea de tot roasă . . . Permiteţi să iau o prîsă de tutun.

Seoase de sub perînă un port-tabac, îl deschise şi urmă cu port-tabacul deschis în mână, gesticulînd viu:

— Domnule! pune-te în poziţia mea . . . judecă singur; ce . . . spune-mi pentru D-şeu, ce avantajii puteam eu scoate din enciclopedia lui Hegel? Spune-mi, te rog, ce are a face enciclopedia aceasta cu viaţa rusească?

Cum vrei d-ta să aplici această enciclopedie, şi nu numai aceasta, ci în genere întreagă filosofia nemţească . . . ba îndrănesc a dice şi mai mult . . . ştiinţa nemţească, asupra vieţii şi traiului nostru?

Vecinul sări sus în pat şi murmură încet cu buze strînse a răutate:

— Aha, veţi? veţi? la ce ai bătut cea străinătate? De ce n'ai stat pe coadă aici acasă, să fi studiat viaţa, ce te impresioară, la faţa locului? Aşa ai fi putut cunoaşte lipsurile şi felul de odinioară al patriei tale şi te-ai fi putut descurca şi în ceea-ce priveşte propria ta menire, cum îi dic' . . . Dar' rogu-te, — urmă el umilit schimbîndu-şi glasul de nou: Cum ar şi pute înţelege lucrul acesta unul d'al-de mine, un lucru

despre care încă nici un cap cu minte n'a scris cîndva o carte! Aş fi intrat foarte bucuros ucenic la el . . . la viaţa rusească adică, — dar' tace ca butucul, drăguţa de viaţă! Să o înţeleagă fiecare de sine; dar' aceasta e preste puterile mele; daţi-mi deducţiunea, trageţi concluziunea în locul meu. . . Concluziunea?

— Pofim concluziune, 'mi-s'a dîs: du-te şi ascultă privighitorile din Moscva, sau? — asta-i dracu, că dumnealor (profesorii din Moscva) fluieră ca privighitorile din Kursk, şi nu vorbesc ca oamenii. . . Vădînd una ca asta m'am gândit şi m'am resgîndit — doar' ştiinţa e una şi aceeaşi pretutindenea, şi adevărul asemenea — şi astfel pornii în scirea lui D-şeu în străinătate, între necredincioşi. . . . Ei, ce să-î faci! Tineretă, mîndria m'au nebunit. Uite, n'am voit să pun grîsime înainte de vreme, deşi se dice, că ar fi sănetos. De altfel, cui nu 'i-a dat natura carne, acela în veci nu va vedea grîsime pe trupul lui.

— Dar', — adause el după o scurtă gîndire, — pare-mi-se v'am promis să vă povestesc în ce chip m'am căsătorit eu. Ascultaţi dar': Întău trebuie să vă spun, că nevasta mea nu mai e între cei vii . . . a doua . . . ved că trebuie să vă enarez tineretele mele, căci altfel n'aveţi să înţelegeţi nimic. . . . Cred, că nu sînteţi somnoroşi?

— Nu, de loc nu. (Va urma.)

construcțiunea unei căi ferate dela Sibiu la Făgăraș și dela Homorod prin valea Oltului la Făgăraș.

Schimbarea mersului trenurilor. Am amintit în nr. de ieri, că cu începutul lui Iunie va intra în vigoare un nou mers al trenurilor. Schimbările sunt cam următoarele: Trenul de persoane nr. 306 pleacă la 11 oare 10 min. seara din Viena, la 7 oare 40 min. dimineața din Budapesta, la 11 oare seara din Cluj, și sosesc la 9 oare 46 min. în Brașov. Trenul mixt nr. 316 care, în legătură cu trenul de persoane între Budapesta și Cluj, pleacă din Cluj la 7 oare 8 min. dimineața, sosesc la Brașov la 9 oare 52 min. seara. Din Brașov, trenul de persoane nr. 307 pleacă la 7 oare 20 minute seara, sosesc la Cluj la 5 oare 21 min. dimineața și de aici în legătură cu trenul accelerat, care pleacă din Cluj la 6 oare 1 min. dimineața, sosesc la 2 oare 15 min. după-ameași la Budapesta, ear' la 8 oare seara la Viena. Trenul mixt nr. 315 pleacă din Brașov la 4 oare 1 min. dimineața, sosesc la Cluj la 5 oare 56 min., unde are legătură cu trenul pe persoane care pleacă din Cluj la 6 oare 37 min. seara, sosesc la Budapesta la 6 oare 33 min. dimineața la Viena, la 2 oare 50 min. după-ameași. — Trenul accelerat nr. 302 înspre București pleacă din Brașov, la 5 oare 37 min. dimineața și sosesc la București la 11 oare 50 min. înainte de amădi. Trenul mixt nr. 318 înspre București pleacă din Brașov la 1 oară 55 min. După amădi și sosesc la București la 9 oare 35 min. seara. — Trenul accelerat nr. 301 pleacă din București la 4 oare 40 min. după amădi și sosesc la Brașov la 10 oare 12 min. seara. Trenul mixt nr. 317 pleacă din București la 7 oare 30 min. dimineața și sosesc la Brașov la 2 oare 32 min. după amădi.

Mersul trenului local la Ocna (Vizakna). Din 19 Mai n. până în 1 Iunie va pleca trenul local la 3 oare după amădi și va sosi din Ocna la 9 oare seara.

Urcarea dării de transport ungare. Începând cu 1 Iulie n. 1887 se va urca darea de transport — în înțelesul articolului ungar de lege XIV din anul 1887 — pe căile ferate ungare dela 3 procente la 5. De aceea se vor urca — dacă excepțiuni nu se vor publica — atât în comunicația locală a căilor ferate ungare, în comunicația căilor între ele, cât și în comunicația între Ungaria și Austria de o parte, ear' Austria și străinătate de altă parte, tarifele ce sunt supuse dării de transport. Urcarea se va pune în executare prin introducerea de tarify noi, respective prin edarea de tabele de contribuțiune în forma de tarify suplulare.

Alegere de preot în Ocna-Sibiului. Duminecă, în 8 Mai n. s'a făcut alegerea de preot pentru comunitatea bisericească Ocna-inferioară. Ales a fost în unanimitate cancelistul metropolitan și cunoscutul basist dl. Isaia Popa.

Cas de moarte. Adolf Gibel, fost primar al orașului nostru și apoi vice-comite al comitatului nostru, a reposat ieri în vîrstă de 83 de ani după o boală scurtă. Inmormântarea va avea loc mâine la 4 oare d. a.

Reprezentările lui Morisson au lăsat o adîncă impresiune în publicul din Sibiu, deși puține au fost și în cele mai nefavorabile împrejurări ni s'au dat. Mai ales pentru tragediile lui Shakespeare, în care Morisson, în arată toată puterea, scena era pe cât de strălucită, pe atât de neajutorată. Nu e dar' minune, dacă tocmai în dramele mai puțin pretențioase „Kean” și mai ales „Uriel Acosta” Morisson a plăcut mai mult. Și în adevăr unitatea și competul de artist nu le-a avut Morisson în nici una din creațiunile, cu care s'a prezentat în Sibiu. Cu atât mai plăcută le va fi tuturor scirea, că pentru stăgînuirea de iarnă Morisson a promis să dea câteva reprezentațiuni în teatrul, care acum se restaurează și cu concursul trupei mai bine organizate, pe care o va avea Sibiuul la iarnă.

Sesonul la băile Herculane s'a început. A sosit la Mehadia medicul balnear Dr. G. Vuia, spre a da ca și în anii trecuți consultațiuni în decursul sesonului.

Grindină. În zilele din urmă a cădut grindină în mai multe părți ale Ungariei, căsănd une-ori pagube însemnate. Se scrie, că în zilele din 10 până 13 Mai n. au fost bănuite de grindină comitatele Eisenburg, Zala, Raab și Oedenburg, cașănd mai virtos în comitatul Eisenburgului pagube însemnate atât în grădini, cât și pe câmp. În comitatul Caraș-Severin a fost un mare orcan și a cădut și grindină fiind lovite de aceste tempestăți mai ales comunele Moldovanul-vechiu și nou și Pardiurnă. În comuna Moldovanul-vechiu pagube au urcat la 30.000 fl. A mai cădut grindină în comitatele Timiș, Trei-scaune, Bereg și Neutra.

Împăratul Wilhelm inspectează mai în fiece-care și trupele, cu toate că timpul de primăvară nu e prea favorabil sănătății Sale. Într-o fi s'a fost răspândit fama, că împăratul și s'a făcut rău la o inspectare. Dar' împăratul și s'a confirmat, căci împăratul în aceeași zi la amădi a

sosit deplin sănătos în palat. „Norddeutsche Allgemeine Zeitung” dice, că împăratul Wilhelm va lua parte la deschiderea canalului între Marea Nordică și Baltică, ce se va întempla la Kiel în 3 Iunie n. La această sărbare va lua parte și „Bundesrath”-ul împreună cu preșidenții „Reichstag”-ului. Afară de aceasta împăratul Wilhelm voese se iee parte în 5 Iunie n. la aniversarea iubileului de 60 de ani de când a fost numit șef al regimentului regal de gardă. Această sărbare se va face la Liegnitz.

Exdictatorul Langiewicz. Exdictatorul polon Marian Langiewicz a reposat în 12 Mai n. în Constantinopol. Langiewicz a servit mai întâiu în armata germană, unde fiind oficer de artilerie de gardă avu ocașune a-și lărgi studiile. După-ace nu l'a succed a primi o catedră de matematică, el cuită serviciul și trecu în străinătate. În anul 1860 Langiewicz luă parte la expedițiunea în Sicilia și Neapoli la Garibaldi. La izbucnirea revoluțiunii poloneze în Ianuarie 1863 el se puse în fruntea unui grup de insurgenți din guvernamentul Sandomir, se declară la 10 Martie în locul fostului dictator Mieroslawski el însuși dictatorul Poloniei, s'a vădut însă silit a trece frontiera austriacă deja la 19 Martie, aici a fost arestat și închis în fortăreața Tarnow. A fost pus apoi pe picior liber, se duse în Helveția, de acolo la Constantinopol, unde purtă un comerț cu cai.

Deschiderea palatului poporal în Londra. În 15 Mai n. Regina Englierei încungiuată de prinții și principesele regale a deschis însoțită clădirea numită „palatul poporal” situat în extremitate est a orașului Londra în suburbiul Mile-End. Conductul regal porni dela gara Paddington, trecu prin oraș unde fu primit cu entusiastice strigăte ale mulțimii colosale, și ajunse la Mile-End. Stradele și casele erau împodobite cu cununi și stindarde. 10.000 trupe voluntare și 5.000 trupe regulate formau spalirul. Timpul a fost foarte frumos.

Al IX-lea raport general al societății literare-bisericesci „Alexi-Șineai”.

Onorat Public Român!

Nu numai datina de până acum, ci și datorința ne îndeamnă la publicarea acestui raport.

Datorința, căci datori sîntem și vrem a fi a da seamă On. Public Român despre modesta lucrare a ostașilor Domnului adunați sub steagul Ilustrilor „Alexi-Șineai”. Unii sub steagul acestor mari doi bărți ai națiunii române, înaintăm și noi în cetul pe o cale, în care sperăm a afla mulți și scumpi tesauri, de cari la vremea trebuincioasă de sigur vom avea lipsă. Trei scumpi tesauri cercăm în calea pe care înaintăm: tesaurul științelor teologice, tesaurul înțelegerii literare și tesaurul perfecțiunii în arta oratorică; căci acești trei scumpi tesauri credem noi a ne fi de lipsă, ca la vremea trebuincioasă să putem contribui după puteri la promovarea culturii poporului nostru.

Eată în scurt raportul nostru general de pe cesti 2 ani din urmă:

A) Starea spirituală și literară.

a) Membri onorari a avut societatea noastră în anul scol. 1885/6 46, ear' în an. 1886/7 57. A ținut 30 ședințe ordinare și 5 extraordinare. În ședințe s'au cetit operate, critice și s'au deprins membrii cu frumoasa artă a oratoriei perorând mai multe poezii alese;

b) comitetul revizor redacțional a ținut 58 ședințe, a pertractat și scrutat valorile alor 84 operate, dintre cari 20 au fost predice și catechese, 28 poezii, 20 disertațiuni, 6 traduceri din latină, germană și maghiară, 6 biografii, 1 descriere, 2 știțe, 2 meditațiuni și 3 articoli diverși. Din acest material s'au compus 43 numeri din foaia societății „Steaua Mării”;

c) membrilor societății pentru căștigarea cunoștințelor de lipsă le-a stat la dispoziție frumoasa bibliotecă și arhivă.

În bibliotecă avem 838 cărți, cari sînt: religioase, filosofice, istorice, didactice, juridice-politice, literare-bisericesci, noveletice etc.

Bibliotecă în cesti 2 ani n. s'a înmulțit cu 79 cărți române și 3 maghiare. Deși în cesti 2 ani n. s'au înmulțit cărțile cu 82, totuși raportul din anii trecuți arată un număr mai mare de 902 opuri. Diferența ce se pare a fi, se nasce de acolo, că atunci dacă un op consista din 4—5 volume, avea tot atăția numeri, în est-an însă în lăturându-se această necorectitate, un op consistător ori din câte volume, s'a luat sub un număr. Archiva asemenea ne dispune de un număr frumoșel de diare române, germane și maghiare.

B.) Starea personală și materială.

I. Conform statutului societății noastre are și membri fundatori, cari adevărat solvesc odată pentru totdeauna 10 fl., membri onorari, pe cari îi proclamă membrii ordinari de atari pentru meritele lor literare și în fine membri binefăcători, cari sînt toți aceia, cari ne ajută societatea cu ori-șice cărți sau diare. Din raportul general al VIII-lea se vede, că societatea noastră atunci a avut 26 membri fundatori, 11 onorari și 113 binefăcători.

În cesti 2 ani din urmă membru fundator al societății noastre s'a făcut Cl. Dn. Dr. Ioan Pop, profesor de sf. teologie, ear' de membru onorar a fost proclamat M. O. Dn. Ioan Papiu, pentru meritele d-sale literare-bisericesci, cărora li-s'au și trimis diplomele de atari membri.

II. Starea financiară a societății. Societatea noastră are în bani gata 587 fl. 35 cr. Dați împrumut pe la persoane private 902 fl. 14 cr.

Acesta ni-e în scurt raportul, cu care datori am fost Onor. Public Român. Dacă ajutorul lui D-șeu nu ne va lipsi, sîndem în deplină credință, că raportul viitor va îndestini mai mult pe toți aceia, cari poartă interese față cu societatea „Alexi-Șineai”.

O plăcută datorință pentru noi aflăm, a ex-prima pe această cale mulțumită publică tuturor acelor Onor. d-ni redactori, cari ni-au trimis di-arele gratuit.

În legătură cu acest raport aducem la cunoștința onor. public român și constituirea nou-lui birou: În 28 Aprilie st. n. membrii ordinari s'au întrunit într-o ședință electorală sub preșidiul Cl. Dn. Dr. Ioan Pop, conducător, fiind de față și Magnificența Sa Dl. Coroian, supravișiatorul societății, și de membri în birou în anul scol viitor 1887/8 s'au ales următorii:

De președinte: E. Bran, cl. de an. III.; de vice-președinte: Ioan Chiș, cl. de an. III.; de secretar și notar corespondent: Vasilie Pop, cl. de an. I.; de casier: P. Salca, cl. de an. II.; de notar al ședințelor: Ioan Vereș, cl. de an. II.; de bibliotecar: G. Timiș, cl. de an. II.; de arhivar: Ioan Anca, cl. de an. I.; de controlor: V. Coman, cl. de an. II.

După cetirea și apreiarea acestui raport din partea societății, avem onoare a-l expune și apreiării on. public român.

Gherla, în 16 Mai n. 1887.

E. Bran,
președ.

Vasilie Pop,
not. corespondent.

Varietăți.

(Un dar.) În Florența stă expus de câteva zile un evantaliu, un dar al damelor din Florența pentru regina Margareta. Evantaliul e de catifea albă și ivory aurit. O alegorie minunată zugrăvită pe catifea, reprezintă un peisagiu, aurit de rațele soarelui în apunere; la mijloc e regina Margareta, împregiurând un grup de chipuri de femei ideale, reprezentând caritatea, speranța, credința și religia; mai în fund înțelepciunea, cele trei Grație: modestia, credința conjugală și geniul Italiei, care ține în mână o cunună deasupra capului reginei.

(O ciocnire în La Manche.) Sămbăta trecută, pre când se făcea ceremonia de inaugurare a expozițiunii maritime din Havre, se răspândi seirea, că o ciocnire între două vase s'a făcut în mare, la câteva leghe departe de port și că marele vapor transatlantic *La Champagne*, care plecase chiar în acea dimineață către New-York, s'a pierdut. Această scire sinistă era foarte exactă. Vaporul *La Champagne* avea pe el 800 emigranți, printre cari mai mulți Italiani, și plecase din portul Havre pe la oarele 10 și ajunsesse până spre Courseulles, când se ciocni de un alt vapor, pe care ceața cea mare făcuse ca să nu fie zărit. În momentul când se făcu ciocnirea, cea mai mare parte din călători se aflau pe punte. Se produse o panică ce nu se poate descrie. Emigranții italieni, înspăimîntați năvăliră cu grămadă spre bărcile de scapare. Șese persoane din echipajul vasului se puseră înaintea lor să-i oprească cu seculare în mâini; dar' nu putură să facă nimic. Emigranții isbutiră să se urce într-o barcă, care se cufundă sub greutatea lor. Numărul celor cari s'au înecat este de 50.

Din fericire căpitanul păstrase tot sângele rece. Pentru că însă vaporul *La Champagne* amenința să se cufunde, luă hotărîrea de a-l face să se cufunde la marginea mării. Operațiunea isbuti foarte bine.

Ciocnirea s'a întemplat pe la oarele 4 și jumătate. Vaporul cu care s'a ciocnit *La Champagne* este *Ville de Rio*, care venia din Laplaga; el s'a cufundat repede, dar' din fericire, a trecut tocmai în acel moment un alt vapor *La Ville de Bordeaux*, care plecase din portul Havre spre Taiti, și a putut să scape pe toți oamenii echipajului și pe călători. Vaporul *Ville de Rio* s'a cufundat la o mică distanță departe de vaporul *La Champagne*. *La Ville de Bordeaux* a intrat îndată la Havre cu toți naufragiații, cari erau într-o stare de plîns. Printre ei erau mulți Englezi. Cât pentru călătorii vaporului *La Champagne*, ei au fost luați de vaporul englez *Vultur*, care i-a dus la uscat. Nu se scie încă exact, care este numărul victimelor. Se crede însă, că au perit cincișeci emigranți și mai lipsese încă opt sau 400 oameni din echipajul vaporului.

(O ciudată descoperire.) Dilele aceste din urmă, săpându-se temelilei unei case vechi la Forst (Germania), lucrătorii au dat peste scheletul unui om și al unui cal, cari probabil că fuseseră într'un momment. Lîngă scheletul omului se afla o lance de fer. Casca lui avea o înălțime de cincișeci centimetri. Aci este vorba de o descoperire istorică dintre cele mai însemnate, căci se dovedește, că în primii timpi ai vechului de mijloc, rășboinicii de rasă nobilă se înmormîntau cu caii lor. Se poate aproximativ să se scie epoca înmormîntării după monedele găsite lîngă aceste schelete; ele datează din secolul al 4-lea și al unsprezecelea. Mai tîrziu, la epoca monumentelor gotice, pe morminte se aflau stătuetele cavalerilor, cari stau culcați în costum de rășboiu, cu capul pe o perină și cu picioarele întinse.

(O moștenire explosivă.) Se scrie din Madrid, că zilele trecute un om, pe patul de moarte, chemă pe un nepot al sau, ca să-i de-

stăinuească un secret — dicea el. Nepotul soșind, îi arătă o ladă foarte mare și-i spuse, că acolo se află toată averea lui, dar' îl rugă să n-o deschidă, decât după moartea lui. Nepotul credea, că era vorba de oare moștenire; îndată după moartea unchiului chemă mai mulți martori și deschise lada. Când colo, ce se găsească în ea... 23 de cartușe mari încărcate cu materii explosive, și încolo nimic. Justiția, informată despre această întemplantă, a confiscat lada și a început o anchetă.

(O rugămintă către Țarul.) O foaie franceză povestește o istorioară, pățită în Petersburg de către un Parisian pe timpul Țarului Nicolae. Pe atunci era interzis fumatul în stradele Petersburgului, ceea-ce nu scia Parisianul. Într-o dimineață, pe când sta și fuma la poarta otelului seu, trecu un general și vădînd fuma de tutun, se opri și întrebă pe Parisian: „D-ta ești străin aici?” — „Da, domnule, am sosit ađi dimineață din Paris.” — „Atunci îți spun, că în stradele Petersburgului e interzis să fumezi cineva, ca astfel să scapi de alte neplăceri.” Parisianul își aruncă țigara, ear' generalul plecă. După un momment însă un agent polițienesc se apropiă de străin și-l declară arestat, căci precum era interzis fumatul în Petersburg, tot așa era strict oprit de a se adresa cineva către Țarul — și generalul nu fusese altul decît Țarul... Țarul Nicolae, aflînd de aceasta, își exprimă dorința, ca străinul, care fusese liberat deș de frica reclamațiunilor ambasadei franceze, să fie adus la dînsul. Francezul îngălbeni când veniră după el; se temea, că va fi trimis în Siberia. Însă Țarul îi dîse cu bunăvoință să uite mica aventură și dacă va sta mai mult în Petersburg, îi va arăta cum par a fi. — După așteptat tocmai așa barbari cum par a fi. — „Dacă această asigurare permiteți o rugămintă, Maiestate?” — dîse Parisianul. — „Vorbesce!” răspunse Țarul. — „Vă rog, Maiestate, decă V-aș mai întâlni pe stradă, să binevoiți a na mă mai saluta!”...

(O voce cu care poți face tot ce vrei.) Un biet cîntăreț, care credea că are un glas teribil, se prezentă într-o zi la directorul operei; deși era îmbrăcat foarte rău și mai cu seamă ghețele îi cădeau din picioare de rupte, directorul îl primi.

— Aș dori să mă angajiez la D-Voastră, îi dîse cîntărețul cum întră. — Și după-ce scoate câteva note din piept, din gît, din cap:

— Vedeți, că am o voce, cu care pot să fac tot ce vreau. Ce dîceți?

Directorul, uitându-se la picioarele lui: — Cređi, că poți să faci din vocea d-tale tot ce vrei? Atunci te sfătuesc să-ți faci din ea o păreche de ghețe.

Din public.)*

Mulțumită publică.

Subscriși își țin de cea mai sacră datorință a aduce și pe calea aceasta ferbinte mulțumită directorului dela institutul de credit „Economul” din Cluj, pentru ajutorul de 25 fl. v. a. votat pe seamă scoalei noastre confesionale din Suciag, cu cari s'au putut procura cele mai necesare re-cușite scolare.

Suciag, în 15 Mai n. 1887.

Pentru comitetul parochial:

Georgiu Popu,
paroch gr.-cat.

Petru Prigonă,
curat. prim.

Alexandru Dreve,
inspect. scol. civ.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primesce răspunderea.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI”.

Bruxella, 17 Mai n. Grevele sînt în creștere. Numărul lucrătorilor de cărbuni ce fac grevă e de 4000 mii. Garnisoanele din provinciesînt con-signate, unele localități sînt ocupate de miliție.

Bruxella, 17 Mai n. Joi se va hotărî greva generală în basenul de cărbuni din Lüttich. Toată garda de cetățeni din giurul Charleroi-ului se pune în mișcare.

Londra, 17 Mai n. Casa de sus deliberă 20 de paragrafi după o desbatere de șapte oare, fără nici o schimbare.

Casa de jos acceptă billul privitor la convertirea datoriei de stat irice.

Atena, 17 Mai n. Camera a acceptat convenția cu Austro-Ungaria.

După sciri din Canea, acolo au sosit 3000 soldați turcesci. Creștinii fură masacrați de către Turci, dar' acestia fură pedepsiți, ceea-ce domolî iritațiunea.

Redactor responsabil: Aurel Popa.

Economie.**Starea sămănăturilor.**

(Urmare  i fine.)

Or ul  i ov sul.  n p r ile de sus ale Ungariei or ul s m nat mai de timpuriu e rar, ov sul însă e în stare mulţumitoare.  n  inuturile transdun rene aceste ramuri de cereale sînt rari  i din cauza secetei sînt mult împedecate în desvoltare; chiar numai în comitatul Tolna promit o recoltă mai bun soar ; ear' în p r ile C mpiei-unguresci căldura  i seceta durabilă au  nfluen at într'un mod foarte păgubitor asupra lor: sînt în cea mai mare parte slabe  i rari,  nc t numai o ploaie bună le-ar pute porni spre o  mbun t tire.  n comitatele ardeleneg m n turile de or , ovăs  i m zerice sînt pretutindenea terminate,  i cele sămănate mai de timpuriu sînt frumos r sarite, dar' din cauza secetei sînt foarte mult împedecate în desvoltare.

Rapi a:  n Ungaria-de-sus e foarte atacată de purecii de p m nt; dealtmintearea a înflorit în multe p r i.  n p r ile transdun rene e în stare slabă  i atacată de insecte; în C mpia-ung. rapi a promite o recoltă foarte slabă; în cele mai multe locuri a înflorit.  n comitatele ardeleneg nc  nu e în vre-o stare mai  mbuc r toare; în comitatul Albei-inferioare e în floare deja, dar' în cele mai multe locuri e foarte rară.

Cucuruzul:  n  inuturile de sus ale Ungariei cu pu ine excepțiuni pretutindenea e s m nat, tot astfel  i în p r ile transdun rene; în comitatul Tolna a  i r sarit deja  i e în stare bună.  n  inuturile C mpiei-unguresci precum  i în Ardeal sămănatul cucuruzului e terminat  i în multe locuri e frumos  nver it.

Cartofii  i napii în p r ile de sus ale  erii sînt s m na i  i res ri i; napii erau mai nainte în stare mulţumitoare, acum mai în urmă însă sînt în multe locuri nimici i cu totul de unele gongi  i astfel au trebuit s m na i din nou.  n p r ile transdun rene din cauza secetei resar foarte anevoia.  n C mpia-ung. de asemenea stagnează din cauza secetei; în urma unei ploii se pot însă mult  mbun t  .  n comitatele ardeleneg n cea mai mare parte sînt res ri i, dar' sînt ataca i de pureci.

Nutre ul artificial.  n Ungaria-de-sus: trifoiul e pu in desvoltat  i slab, lu erna însă e

 n stare mai mulţumitoare; în celelalte p r i ale șcii aceste soiuri de nutre  ar promite o recoltă  mbel ugat , dacă ploaia ar sosi la timp potrivit.

F na ele  i locurile de p  unat atât în  inuturile ungurene, c t  i în comitatele ardeleneg s nt într-o stare pu in mulţumitoare, ceea-ce provine numai din lipsa de ploaie.

Viile:  n  inuturile de sus ale Ungariei se desvoaltă  nc t, dar' într'un mod favorabil; lăstarii sînt bine desvoltați; atât aici, c t  i în p r ile transdun rene legatul viilor  i împaratul se continuă cu multă energie.  n C mpia-ung. forma iunea strugurilor progresează în condi iuni favorabile  i promite o recoltă  mbel ugat .  n comitatele ardeleneg viile preste tot sînt în starea cea mai bună  i strugurii se desvoaltă bine.  n comitatele Albei-inferioare, Bistri a-Năsăud, Hunedoara, T rnava-mică, Cojocna, Mur  -Turda, Selagiu  i Solnoc-Dob ca fiind timpul favorabil, viile promit o recoltă bună.

Pomii:  n Ungaria-de-sus sînt în floare, dar' ataca i fiind în mare măsură de mul imea de g ndaci, au suferit deja pagube însemnate; în  inuturile transdun rene de asemenea sînt în stare mulţumitoare,  ci-colo însă sînt ataca i de g ndaci.  n C mpia-ung. pomii promit o recoltă pe c t se poate de îndestulitoare; în comitatele Arad, Bihor  i Hajdu însă sînt în cea mai mare parte ataca i de omide  i g ndaci.  n  inuturile Ardealului pomii pretutindenea au înflorit frumos  i în genere promit o recoltă  mbel ugat ; însă g ndacii  i omidele în unele locuri, dar' mai ales în comitatul Selagiu  i-au atacat  i nimicit cu desev irire; chiar  i ghindea în mare măsură e periclitată de aceste insecte urgisite.

Lu nd însă în considerare ploile ce c c r  acum mai în urmă în toate p r ile  erii, putem fi lini ti i, că acele, sosind la timp potrivit, au făcut o  mpresiune foarte favorabilă asupra sămănăturilor  i sperăm, că în urma acestor ploii atât sămănăturile, f na ele  i locurile de p  unat, c t  i pomii s'au  mbun t  t pretutindenea  i se vor pute de aci încolo desvolta în condi iuni mai favorabile.

Cursul pie ei din Sibiu

din 17 Maiu st. n. 1887.

H�rtie-monetă română	Cump.	8.45 v�nd.	8.55
Lire turcesci	"	11.20	11.25
Imperiali	"	10.20	10.25
Ruble ruseci	"	1.10	1.11

Bursa de Budapesta

din 16 Maiu st. n. 1887.

Rentă de aur ung. 6%	101.85
" " " 4%	87.95
" " " 5%	150.50
�mprumutul căilor ferate ung.	98 —
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	127. —
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	115.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	104.50
Bonuri rurale ung.	104.50
" " " cu cl. de sortare	104.50
" " " b�n�t�ne-timi�ene	104.50
" " " cu cl. de sortare	104.50
" " " transilvane	104.50
" " " croato-slavone	99.50
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	119.50
�mprumut cu premiu ung.	123.50
Losuri pentru regularea Tisei �i Seghedin	81.40
Rentă de h�rtie austriacă	82.40
" " " argint austriacă	112.50
" " " aur austriacă	135. —
Leurile austr. din 1860	876 —
Ac�iunile băncei austro-ungare	284.75
" " " de credit ung.	281. —
" " " " austr.	102. —
Argintul	5.93
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. �i ec. „Albina”	10.03
Galbeni �mp�r�tesci	62.30
Napoleon-d'ori	127.10
Mărci 100 imp. germane	
Londra 10 Livres sterlingi	

Bursa de Viena

din 16 Maiu st. n. 1887.

Renta de aur ung. 6%	101.65
" " " 4%	87.95
" " " 5%	150.50
�mprumutul căilor ferate ung.	98. —
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	127.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	115.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	105. —
Bonuri rurale ung.	104.60
" " " cu cl. de sortare	104.75
" " " b�n�t�ne-timi�ene	104.60
Bonuri rurale ung. cu cl. de sortare	104.50
" " " transilvane	104.50
" " " croato-slavone	99.50
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	119.75
�mprumut cu premiu ung.	—
Losuri pentru regularea Tisei �i Seghedin	81.40
Rentă de h�rtie austriacă	82.60
" " " argint austriacă	112.50
" " " aur austriacă	135.50
Leurile austr. din 1860	878. —
Ac�iunile băncei austro-ungare	284.25
" " " de credit ung.	281. —
" " " " austr.	10.05 �
Argintul	62.32 �
Galbeni �mp�r�tesci	127. —
Napoleon-d'ori	
Mărci 100 imp. germane	
Londra 10 Livres sterlingi	

Pianuri de Proksch

sosite în

Depositul de pianuri al lui Heldenberg**Sibiu, pia a Hermann 8.**

(Acesta pianuri, devenite cu drept cuv nt favorite  i în Transilvania, au toate calit  ile unui pian în adevăr bun. Simpatice la ton, de joc fin  i plăcut, sus in ndu-se acordate timp foarte lung,  i av nd cutii de o construc ie elegantă, aceste pianuri sînt cu 100 fl. mai ieftine, dec t fabricatele unor firme deja renumite.) — Scrisorile a se adresa franco.

[453] 5—6

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octomvrie 1886.

Budapesta—Predeal					Predeal—Budapesta					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copsa mică—Sibiu			
	Tren mixt	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren de persoane		Tren de persoane	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren omnibus		Tren omnibus	Tren de persoane	Tren de persoane		Tren omnibus	Tren mixt	Tren omnibus	Tren de persoane					
Viena	11.10	7.40			Bucuresti				7.30	Viena		11.10	12.10	Teiuș		3.49	11.24	2.40		Copsa mică		2.02	3.55
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.20	Predeal				1.14	Budapesta		8.20	9.05	Alba-Iulia		4.39	12.19	3.59		Șeica mare		2.29	4.22
Szolnok	11.05	4.05	5.40	9.26	Timiș				1.45	Szolnok		11.20	12.41	Vințul de jos			12.30	4.22		Loamneș		3.04	4.57
P. Ladány	2.02	5.45	5.58	11.40	Brașov				2.32	Arad		4.10	5.45	Șibot			1.01	4.51		Ocna		3.30	5.23
Oradea-mare	4.12	6.58	8.30	1.28					4.16		7.04	4.30	6.—	Orăștia			1.32	5.18		Sibiu		3.50	5.43
Vărad-Velencze		7.03	9.14	1.52	Feldioara				5.02	Glogovaț		7.22	4.43	6.13	Simeria (Piski)		2.31	6.15		Sibiu—Copsa mică			
Fugyi-Vásárhely			9.24	2.—	Apatia				5.43	Gyorok		7.58	5.07	6.38	Deva		2.52	6.35		Sibiu		9.31	10.50
Mező-Telegd			9.41	2.11	Ágostonfalva				6.15	Pauliș		8.17	5.19	6.51	Branicica		3.23	7.02		Ocna		9.55	11.14
Rév		7.33	10.19	2.34	Homorod				7.06	Radna-Lipova		8.36	5.41	7.10	Ilia		3.55	7.28		Loamneș		10.20	11.39
Bratca		8.54	11.38	3.18	Hașfalău				8.52	Conop			6.09	7.37	Gurasada		4.08	7.40		Șeica mare		10.48	12.07
Bucia			12.18	3.41	Sighișoara				9.81	Bêrzava			6.28	7.55	Zam		4.44	8.11		Copsa mică		11.11	12.30
Ciucia			12.54	4.01	Elisabetopole				10.16	Soborșin			7.25	8.42	Soborșin		5.30	8.46		Cucerdea—Oșorheiu—Regh.-săs.			
Huiedin		8.58	1.57	4.26	Mediaș				10.57	Zam			8.01	9.12	Bêrzava		6.27	9.33		Cucerdea		3.32	10.20
Stana		9.28	3.11	5.08	Copsa mică				11.19	Gurasada			8.34	9.41	Conop		6.47	9.53		Cheța		4.02	10.50
Agħiriș			3.40	5.27	Micăsasa				11.31	Ilia			8.55	9.58	Radna-Lipova		9.06	10.27	5.58	Ludoș		4.23	11.11
Għirbău			4.15	5.50	Blaj				11.52	Branicica			9.19	10.17	Pauliș		9.26	10.42	6.18	M-Bogat		4.33	11.20
Nădășel			4.36	6.02	Crăciunel				12.31	Deva			9.51	10.42	Gyorok		9.46	10.58	6.38	Cipeu-Iernut		5.10	11.57
Cluj		10.28	5.26	6.43	Teiuș				1.51	Simeria (Piski)			10.35	11.07	Glogovaț		10.21	11.35	7.13	Kerelô-Sz.-Pál		5.25	12.12
Apahida				7.08	�iud				2.18	Orăștia			11.11	11.37	Arad		10.38	11.39	7.30	Nireșteu		5.48	12.36
Għiriș				7.36	Vințul de sus				2.48	Șibot			11.43	12.—	Szolnok		9.17	12.31		Oșorheiu		6.07	12.55
Cucerdea				9.16	Uioara				2.56	Alba-Iulia		8.05	12.36	12.46	Budapesta		2.32	5.12		Reghinul-săs.		6.41	1.20
Uioara				10.—	Cucerdea				3.14	Teiuș		8.59	1.29	1.41	Viena		6.—	8.20				8.40	3.22
Vințul de sus				10.09	Għiriș				4.01	Simeria (Piski)—Petroșeni					Petroșeni—Simeria (Piski)					Regh.-săs.—Oșorheiu—Cucerdea			
�iud				10.19	Apahida				5.28	Simeria					Petroșeni					Reghinul-săs.			
Teiuș				10.48	Cluj				5.56	Streiu					Banița					Reghinul-săs.			
Crăciunel				11.34	Nădășel				6.31	Hațeg					Crivadia					Oșorheiu			
Blaj				12.12	Għirbău				6.52	Pui					Pui					Nireșteu			
Micăsasa				12.30	Agħiriș				7.08	Crivadia					Hațeg					Kerelô-Sz.-Pál			
Copsa mică				12.52	Stana				7.23	Banița					Streiu					Cipeu-Iernut			
Mediaș				1.52	Huiedin				7.50	Petroșeni					Simeria					M-Bogat			
Elisabetopole				2.18	Ciucia				8.12	Arad—Timișoară					Timișoară—Arad					Ludoș			
Sighișoara				3.03	Bucia				9.10	Arad					Aradul nou					Cheța			
Hașfalău				3.59	Bratca				9.29	Németh-Ságh					Vinga					Cucerdea			
Homorod				4.28	Rév				9.41	Vinga					Orczifalva								
Ágostonfalva				6.16	Mező-Telegd				9.41	Orczifalva					Németh-Ságh								
Vărad-Velencze				6.44	Fugyi Vásárhely				10.24	Merczifalva					Aradul nou								
Apatia				7.46	Vărad-Velencze				10.43	Timișoară					Arad								
Feldioara				8.25	Oradea-mare				10.53	Għiriș—Turda					Turda—Għiriș								
				9.15	P. Ladány				11.—	Għiriș													
Brașov				9.21	Szolnok				11.15	Turda													
Timiș				1.55	Budapesta				11.15	Turda													
Predeal				2.53	Viena				11.15														
				3.28					10.55														
Bucuresti				9.35					10.55														

Nota: Numerii încadrați cu linii groase însemnează oarele de noapte.